

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šte. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šte. po 5 nvč. (10 stot.) OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti šte. 20. Poštno-hranilnični račun šte. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Zmagoslavno prodiranje grške armade v južni Albaniji.

ATENE 17. (Kor.) „Agence d'Athènes“ poroča: Grške čete so prodirale včeraj v dveh kolonah od Goratsi in Lykohori in napadle sovražnike, ki se je utaboril pri Argyrokastronu. Napad grških čet je bil tako silen, da so Turki takoj zapustili mesto Argyrokastron in se umaknili proti Tepeleni, nakar so Grki med velikanskim navdušenjem ljudstva zasedli Argyrokastron.

ATENE 17. (Izv.) „Agence d'Athènes“ javlja: Grške čete so zasedle Kilsuro pri Tepeleni.

RIM 17. (Kor.) „Agenzia Stefani“ poroča iz Drača: Semkaj so došla poročila, da so Grki zasedli tudi mesti Valona in Berat.

RIM 17. (Kor.) „Agenzia Stefani“ javlja: Poročilo, da so Grki zasedli Valono, se dosedaj še ne potrjuje. Italijanska vlada je kljub temu za vsak slučaj že dala svojim zastopnikom na evropskih dvorih potrebna brzoglasna navodila.

„Hamidie“ dospela v Aleksandrijo.

CARIGRAD 17. (Izv.) Včeraj zvečer se je turška križarka „Hamidie“ nenadoma pojavila v južnitalijskih vodah. Za zasledovanje križarke so bile določene grške topničarke „Acheleos“, „Peneos“, „Alpheos“ in „Eurotas“, obenem pa brzoglasno pozvane tudi grške topedovke iz Egejskega morja. Topničarka „Acheleos“ je zapazila 10 milj od rtiča Rodoni neko križarko, ki je s polnim parom skušala doseči italijansko obal. Grške topničarke so se takoj podale na lov, nakar je pričela „Hamidie“ močno streljati in je baje celo zadela topničarko „Acheleos“. Vsi silno razburkanega morja grške topničarke križarki niso mogle slediti. Ko je napočila noč, je „Hamidie“ že zginita na odprto morje in z največjo naglico plula proti jugu.

LONDON 17. (Izv.) Križarka „Hamidie“ je danes ob 10 zjutraj dospela pred Aleksandrijo v Egiptu. Množica je pogumne mornarje sprejela z velikanskim navdušenjem. Kakor se poroča, je ladja nepoškodovana in odide še tekom današnjega dne naprej.

RIM 17. (Izv.) Štiri grške topedovke so poskusile v soboto križarko „Hamidie“ obkoliti in jo napasti, a „Hamidie“ se je tako krepko branila, da je eno topedovko težko, eno pa lahko poškodovala. Grške topedovke so bile primorane, umakniti se v Drač.

Nova demarša velevlasti.

DUNAJ 17. (Izv.) „Politische Korrespondenz“ poroča iz Scije: V tukajšnjih diplomatskih krogih se govori, da izdelujejo vesile novo podlago za mirovna pogajanja in da dobe balkanski zavezniki in Turčija že v najkrajšem času o tem obvestilo. Splošno se pričakuje, da bo nov načrt premostil nasprotja med obema vojskujočima se stranikama.

Razjarjeni Turki.

CARIGRAD 17. (Izv.) Turško časopisje z ogorčenostjo odklanja balkanske mirovne propozicije. Tako izjavlja „Tanin“: „Boljše bi bilo, če bi balkanska zveza zahtevala

kar aneksijo cele Turčije. Tudi če bi bili armadi pri Čataldži in Bulairju popolnoma uničeni in Turčija finančno popolnoma ruinirana, bi nikdar ne sprejela teh pogojev, po katerih bi bili Turki pravi sužnji kristjanov“.

„Sabah“ izjavlja, da potrebuje Turčija neobhodno precejšen del ozemlja v Evropi, da je zavarovan Carigrad.

Skader.

BELGRAD 17. (Izv.) Glede Skadra vlada v srbskih krogih velika neorijentiranost. Srbi vobče obžalujejo, da se Crnogora ni že prej obrnila na Srbijo za pomoč, ker bi bil v tem slučaju Skader že zdavnaj padel. Sicer pa je vse prepričano, da bo skaderska trdnjava že v najkrajšem času kapitulirala. Glede nadaljne politike v skaderskem vprašanju, ako trdnjava enkrat vendarle pade, pa so v srbskih merodajnih krogih mnenja, da mora vso odgovornost za to politiko prevzeti Crnogora sama.

Boj za Drinopolje.

BERLIN 17. (Izv.) „Vossische Zeitung“ poroča iz Sofije: Bolgarska vlada je dobila zaupno in jako zanesljivo obvestilo, da je padel Drinopolja v najkrajšem času nezogibno. Vojno poveljstvo je vsled tega definitivno opustilo načrt za generalni naskok, ki bi stal preveč nepotrečnih žrtve.

Aneksija okupiranega ozemlja?

BERLIN 17. (Izv.) „Lokalanzelger“ poroča iz Belgrade: Srbska vlada je sklenila proklamirati aneksijo novoosvojenega ozemlja. V London je že odšel poseben odposlanik s tozadevnimi dokumenti. Tudi druga poslastišva so že dobila enake instrukcije. Srbskemu koraku namerava baje v najkrajšem času slediti tudi Grška.

Turško poročilo o položaju na bojišču.

CARIGRAD 17. (Kor.) Vojno ministristvo je izdalo sledeče poročilo o situaciji na bojišču: Pred Drinopoljem se ni razven neznačnega artilerijskega dvoboja zgodilo ničesar posebnega.

Naše čete so obstreljevale neki bolgarski aeroplan, ki je letel nad Bulairjem. Aeroplan se je moral umakniti nazaj proti bolgarskemu taboru.

Pri Čataldži so naše čete napadle sovražnika pri Akalanu in ga razkropile. Sovražnik je moral zapustiti mesto Kalfakej, katero so zasedli naši vojaki.

Odgovor balkanske zveze.

LONDON 17. (Kor.) „Times“ pišejo: Odgovor balkanske zveze priča, da bo morala Evropa nastopiti odločno, če hoče napraviti konec vojnemu razmerju na Balkanu. List meni, da je iz govora ministrskega predsednika Gešova razvidno, da balkanski zavezniki še niso spregovorili zadnje besede in končava: Mir je za Evropo ravnotako potreben ko za vojskujoče se stranke, doseči pa je to mogoče le v slučaju, če velevlasti odločno vstrajajo na svojem posredovanju.

Nesoglasja med turškimi ministri.

CARIGRAD 17. (Izv.) Včeraj se je vršila burna seja min. sveta. Minister notranjih del Hadži Amil, vodja radikalnega krila v Miadoturškem kabinetu, je zahteval, naj Turčija odkloni vsako posredovanje in naj

nadaljuje vojno do konca. Njegovim izvajanjem so odgovarjali drugi ministri. Kaj je min. svet sklenil, se ne ve. Po seji je brzoglasil veliki vezir Mahmud Šefket Hakiju paši v London ter takoj na to posetil nemškega veleposlanika. Zdi se, da bo radikalno krilo samo strmovilo mladoturški kabinet. Pri S. Stefanu ima vlada zbrano močno armado, ki bi jo naj štčila za slučaj, ako bi častniki izpred Čataldže pridrli proti Carigradu.

Zopet nov albanski prestolni kandidat.

BERLIN 17. (Kor.) Nemško časopisje je priobčilo te dni vest, da prihaja kot kandidat za albanski prestol v vpoštev tudi princ Moric Schaumburg-Lippe.

Pristanišče Kavala zaprto.

SOFIJA 17. (Kor.) Vlada je za nedoloden čas zopet zaprla pristanišče Kavala za paroplovbo.

Srbska cerkev se prikloni pravoslavnemu patrijarhatu.

BELGRAD 17. (Izv.) Srbska cerkev, ki je bila dosedaj odvisna od ekumenskega patrijarhata v Carigradu, je sklenila, prikloniti se pravoslavnemu patrijarhatu.

Proti grškemu metropolitu pri Čataldži.

CARIGRAD 17. (Kor.) Vlada je priporočila ekumenskemu patrijarhu, naj čita grškega metropolita v Čataldži iz metropolitanske zveze, ker stoji na bolgarski strani. Vlada ne bi privoila za nobeno dijecezo v njegovo imenovanje.

Odpoklic grofa Thurna iz Petrograda.

BUKAREST 17. (Izv.) Rumunski listi poročajo iz Petrograda, da odide avstrijski veleposlanik v Petrogradu, grof Thurn v najkrajšem času na dopust, s katerega se ne vrne več. Vzrok njegovega odpoklica je baje to, da se pri pogajanjih glede demobilizacije ni natančno ravnal po navodilih svoje vlade.

Conrad pl. Hötzendorf v avdijenci.

DUNAJ 17. (Izv.) Cesar je sprejel dopoldne šefa generalnega štaba, Conrada pl. Hötzendorfa v daljši avdijenci.

Odlikovanje.

DUNAJ 17. (Kor.) Železniški minister baron Forster in naučni minister Hussarek sta bila odlikovana z redom železne krone I. razreda.

Nadaljno odpuščanje rezervistov v Galiciji.

LVOV 17. (Izv.) Razven rezervistov iz I. 1908. bodo sedaj odpuščeni tudi vsi rezervisti tehniških oddelkov in sicer letniki 1908.—1911. incl. Vsem rezervistom, ki so bili 4 mesece pod orožjem, bosta odpuščeni dve orožni vaji, prva in tretja, tako da se bodo morali udeležiti le druge orožne vaje, ki je določena za I. 1915.

Poljsko-rusinska pravna pogajanja.

LVOV 17. (Izv.) Danes bi se moral sestati odsek za volilno reformo za gališki deželni zbor. V zadnjem trenutku pa so nedodoma predložili poljski konservativci nove zahteve, vsled česar se je situacija silno poslabšala. Bila je nevarnost, da sploh ne pride do kompromisa in da bo delovanje

deželnega zbora, ki se sestane jutri k seji zopet onemogočeno. In v resnici so Rusini že pripravili vse potrebno, da prično jutri v deželnem zboru s obstrukcijo.

Cesarski namestnik grof Bobrzinsky, minister Zaleski in voditelj poljskih konservativcev Abrahamovic so napeli vse sile, da bi dosegli kompromis, kar se jim je proti večeru tudi posrečilo.

Ob osmih se je odsek sestel k seji, da ratificira že poprej od strank sklenjene določbe. Po kompromisu dobe Rusini od 7 deželnih odbornikov dva, v deželnem zboru pa 62 poslancev.

Jutrnja seja deželnega zbora bo sedaj najbrže zelo kratka, da bo imel odsek dovolj časa, da konča svoje delo.

Ustanovitev mladočeške stranke na Moravskem.

BRNO 17. (Izv.) Včeraj se je vrši tu ustanovni shod mladočeške stranke za Moravsko. Novoustanovljena stranka bo obrnila svojo ost v prvi vrsti proti napredni ljudski stranki, ki jo vodi dr. Stransky. Stranka se namerava udeležiti že prihodnjih deželno-zbornih volitev.

Khuen konferira z Desyjem.

BUDIMPEŠTA 17. (Izv.) Splošno pozornost vzbujajo tukaj dejstva, da je podpredsednik Kossuthove stranke, poslanec Desy, dolgo časa danes konferiral s predsednikom vladne stranke grofom Khuenom. Posvetovanja imajo baje namen, sondirati teren za sporazum. Opozicijski listi poročajo, da stavi opozicija sledeče pogoje za kompromis:

- 1) Demisijo Lukacsa in odstop grofa Tisze.
- 2) Volilna reforma naj se reformira v smislu, ki bo odgovarjal tudi zahtevam opozicije in delavstva.
- 3) Poostreni poslovnik naj bo veljaven le za debato o proračunu in rekrutnem kontingentu.

Generalni štrajk v Belgiji.

BRUSELJ 17. (Izv.) Nacionalni svetso-cijalistične stranke je sklenil predlagati generalnemu kongresu stranke, ki se vrši prihodnje dni, naj se prične generalni štrajk 14. aprila, ker je ministrski predsednik odklonil vsaka pogajanja s socialisti.

Mednarodni kongres za telesno vzgojo.

PARIZ 17. (Kor.) Danes je bil v slavnostni dvorani Sorbonne, ob prisotnosti predsednika Poincarreja in naučnega ministra Steega, odprt mednarodni kongres za telesno vzgojo.

Nemška križarka v Solunu.

SOLUN 17. (Kor.) Semkaj je dospela nemška oklopna križarka „Goeben“. Križarka najbrže že jutri zapusti pristanišče.

Dogodki na Daljnem Vztoku.

PETROGRAD 17. (Kor.) Petrogradsk brzoglasni urad poroča iz Kvang-Ceng-Tsu: Odhod prvega ekspedicijskega kora proti Mongoliji je že pričel. Dosedaj je odšlo na mongolsko mejo 3500 mož 20. divizije.

PETROGRAD 17. (Kor.) Iz Urge poroča tukajšnji brzoglasni urad: Na zadnjo izlivačo brzoglasno Chutochta je odgovoril Juanšikaj, da preneha Kitajska odsedaj naprej z vsako korespondenco z Mongolsko, ki noče spoznati dobrih namenov Kitajske.

„Oh, oče moj,“ je vzkliknila mlada Korinčanka, „prišla sem v Rim, da te rešim.“ „In ker tega nisi mogla, hočeš umreti z menoj, kajne?“

„Oh, ne, ne,“ je dejala deklica osramočena, „pozabila sem nate; nisem vredna, da me imenuješ svojo hčer. Jaz sem uboga norica, ki ne zasluži ne usmiljenja, ne odpuščanja.“

„Ljubiš ga torej še vedno?“

„Ne, ne ljubim ga več, oče moj, kajti nemožno je, da bi ga še ljubila. Toda izgubila sem razum, kakor sem ti že dejala. Kdo me ozdravi moje blaznosti? Ni ga človeka na zemlji, ni ga boga v nebesih, ki bi mogel storiti kaj takega.“

„Kljub temu,“ je odgovoril apostol, „nisi izgubljena, če se spokoriš.“

„Ah, ah,“ je mrmrala Akta, vsa obupana.

„Dob o! pridi sem k meni,“ je dejal apostol in je sedel v neki kotiček leže; „pridi k meni, govoril bom s teboj o tvojem očetu.“

Akta se je zgrudila na kolena, naslonila glavo na svetnikovo ramo, in apostol je molil z njo vso noč. Akta mu je odgovarjala z ihtecim glasom, toda proti jutru je izjavila, da je pripravljena sprejeti krst.

(Dalje.)

PODLISTEK.

AKTA.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov. Spisal Aleksander Dumas. — Prevel F. P.

Akta je poznala notranjost palače, v kateri je svojčas bivala z Lucijem. V svoji obleki in v svojem pajčolanu se je zdela kakor Sabina, spremljevalka; nihče se ni brigal zanjo; dočim sta cesar in cesarica odhajala v jedilnico k večerji, se je splazila v zakonsko sobo, kamor so bili medtem prinesli poročno posteljo, in se je skrla za neko zaveso.

Dve uri je pričakovala tu nema in nepremična, in se je komaj upala dihati. Sama ni vedela, čemu je pravzaprav prišla sem, toda ves čas ni njena roka izpuščala bodala, ki ga je imela s seboj. Slednjic je začela lahen šum; ženske so korakale po hodnikih, vrata so se odprla, in Sabina, spremljavana od najplemenitejše rimske matrone po imenu Kalvija Krispinela, ki je zastopala njeno mater (kakor je zastopal Tigelin njegova oče), je vstopila v izbo v svoji poročni obleki, na kateri je manjkal le volneni trak, ki ga ji je bil že odvezal Neron med

obedom, da ji je Kalvija lahko odložila poročno obleko. Najprej ji je razpustila ponarejene kodre, ki jih imela Sabina nakopičene na glavi, tako, da so se lasje svobodno vsuli po ramenih; nato je odstranila takomenovani flammeum, ognjenordeči nevestin pajčolan, in slednjic ji je odložila dolgo, vrhno obleko, tako, da je ostala deklica v priprosti tuniki. Čimboji so izginjali razni okraski, tembolj se je Akta zdelo, da se vrši pred njenimi očmi čudovita izprememba.

Sabina se je umikala, na njeno mesto je stopal Spor, ravnotak, kakor ga je bila videla v Korintu, v Lucijevem spremstvu, v valjujoči tuniki, s kratkimi rokavi in dolgimi lasmi. Ali so bile sanje ali resnica? Ali sta bila brat in sestra le ena oseba? Ali pa se je Akta mešalo? Izpolnivši svojo dolžnost, se je Kalvija poklonila tej čudni cesarici. To bitje, ki je bilo dveh spolov, se je zahvalilo z glasom, ki je bil enak onemu Spora in Sabine; slednjic je Kalvija odšla. — Novoporočenka je ostala sama. Ozirala se je na vse strani; in ker je menila, da je nihče ne opazuje, se je vsa potrt naslonila na neko blazino in je jela glasno vzdihovati, a na lico sta se ji zasvetili dve debeli solzi. Nato se je z veliko nevoljo približala postelji; toda v trenutku, ko je hotela leči, je glasno zavpila in se je vsa prestrašena umaknila. Med škrilastimi zavesami je zagledala blede obraz Korin-

čanke, ki je planila nanjo kakor tiger, boječ se, da bi njena tekmovalka utegnila pobegniti. Toda bitje, ki je je preganjala, je bilo preslabotno, da bi bežalo, ali pa, da bi se branilo. Zgrudilo se je k njenim nogam, razprostrlo roke proti njej in se treslo pred ostrim bodalom, ki se je bleščalo v Aktini roki. Naenkrat se je zdelo, kakor da je žarek upanja zasvetil v očeh dvospolnikov:

„Ali si ti, Akta? Ali si ti?“ je vprašalo bitje.

„Da, da, jaz sem; jaz sem Akta.“ — Toda ti, kdo pa si ti? Ali si Sabina? Ali si Spor? Ali si možki? Ali si ženska? Odgovori vendar!“

„Ah, ah,“ je vzkliknil evnuh, „nisem niti prvo niti drugo,“ in se je zgrudil k Aktinim nogam. Akta je osupla umaknila bodalo. V tem hipu so se odprla vrata, in vstopilo je več možkih. Bili so sužnji, ki so prinašali božje kipe, da jih postavijo okoli postelje. Ko so zagledali Spora na tleh v nezavesti, a poleg njega zbegano žensko z motnimi očmi in bodalom v roki, so uganili vse. Prijeli so Akto in so jo odvedli v ječo zraven palače, kjer je šla mimo v oni krasni noči, ko je prišel ponjo Spor in odkoder je čula tedaj vzdihujoče glasove. V ječi je našla Pavla in Silo.

„Pričakoval sem te,“ je dejal sveti apostol.

Arnavtska hvaležnost.

Ideja samostojne Albanije je izšla iz avstrijskih državniških krogov in Avstrija je bila tista, ki je vrgla na tehnično ves svoj ugled in vpliv, samo da zagotovi arnavtskim plemenom, ki do zadnjih časov niti sama niso kazala nikake želje po „samostojnosti“, državno neodvisnost. Velikanske so bile žrtve, ki jih je doprinesla Avstrija v ta namen in ki jih žrtvuje tudi še dalje, in to žrtve, ki jih avstrijsko prebivalstvo ne bo občutilo samo mimogrede, temveč trajno in vedno huje v bodočih časih. Zaradi Albanije je zalgrala Avstrija še ono malo simpatij, ki jih je še uživala na slovanskem Balkanu, ki je bil za njeno gospodarsko bodočnost potreben kakor ribi voda, in gotovo ni več daleč čas, ko bo avstrijsko prebivalstvo proklinjalo tiste državnike, ki so za Albanijo žrtvovali — Avstrijo.

Da ne more Albanija nadomestiti Avstriji slovanskega Balkana, smo že dokazali pred kratkim na tem mestu; toda, če ne drugega, vsaj nekoliko hvaležnosti bi pač lahko pričakovala Avstrija od Albancev za svojo veliko materinsko ljubezen, s katero jih obsipa v taki meri, da bi morali mi avstrijski narodi giniti same ljubosumnosti, če bi nam ne bila naša vladna politika že zdavnaj tako temeljito izpodkopala glavnega temelja za to ljubosumnost: ko ni ljubezni na njeni strani, je tudi na naši ne more biti, a kjer ni ljubezni, tudi ljubosumnosti ne more biti. Kake hvaležnosti pa sme Avstrija pričakovati od Arnavtov, pa najbolje kažejo izjave Arnavtov samih in to takih, ki pač dobro premišljajo vsako besedo, ki jo izgovarjajo, posebno tedaj, ko vedo, da bo njihove besede pretresovala javnost.

Ugledni italijanski list „Giornale d'Italia“ je namreč priložil razgovor z napolijskim profesorjem Chinigó, rodom Arnavtom, ki se je tudi udeležil vsearnavtskega kongresa v Trstu. Pod vtiskom tega razgovora govori omenjeni list o „pasti, v katero so se ujeli kongresisti.“

„Odpotovali smo iz Italije,“ je dejal prof. Chinigó, „ne da bi poznali namene, ki jih je imela Avstrija s kongresom; toda navzočnost barona Nopce, ki je bil dolga leta v avstrijski službi v Albaniji, tudi navzočnost grofa Taaffeja, socialističnega poslanca Amdlicja in častnika avstrijskega generalnega štaba Haesslerja ter nekaterih skaderskih Arnavtov, znanih po njihovi propagandi v korist Avstriji, nam je odprla oči, da je vse to priprava Avstriji...“

Vse bi se bilo izvršilo najbolje, če ne bi bil predsednik v svoji prekomerni vpludnosti pripustil, da so se udeležili razprave imenovani gospodje z govori, s katerimi so se prizadevali navezati hvaležnost Arnavtov na avstro-ogrsko monarhijo.

Ponavljam, da je bila frakcija onih, ki so proslavljali Avstrijo in simpatizirali z njo, zelo majhna, kar je dokazalo tudi dejstvo, da so se vselej, kadar je bila aklamirana Avstrija in avstrijski cesar, enake ovacije prirejale tudi Italiji, kraljici in ministru Di San Giulianu. Tako se je imelo, morda prvokrat, četudi s stisnjenimi zobmi, podvojeno zadovoljenje, da se je čulo v vsem Trstu, kako se je pozdravljalo ime Italije z ozirom na Albanijo.

Prof. Chinigó je omenjal nadalje, da na kongresu ni prišlo do sporov med „italo-albanci“ in „austriaci“, ker prvi niso hoteli dati povoda za kak spor med Avstrijo in Italijo. Kongres bo pač imel nekoliko vpliva v zadevi avstrijske propagande v Albaniji, toda le pri tistih elementih, ki stoje notorično v službi Avstrije, v vsi ostali masi naroda, ki ne mara spletkarstva, pa ostane brez vsakega učinka. „Austriaci“ na kongresu prof. Chinigó ni hotel imenovati, izjavil pa je: „Poznamo jih popolnoma in jih znamo nadzirati.“

„In stvar z banketom, ki ga je plačala Avstrija?“

Prof. Chinigó je odgovoril, da so se Skenderbeg in ostali posvetovali, kaj je storiti in so končno sklenili, da se udeležijo banketa, da ne pride do spora, toda italijanski Arnavti so izročili Dervišu Himi sto lir za banket. Resnica je, da je imel banket izpovedno izrecno avstrijski značaj, kajti vse zdravilce predsednika Faik beja so veljale Avstriji, cesarju, nadvojvodi Ferdinandu in Ogrski. Vendar pa so tudi zaklicali trikratni „hura“ Italiji in italijanskemu kralju.

Arnavti brezdomno simpatizirajo z Italijo in to al po tradiciji, po kateri so zvezani z njo, ali pa zato, ker je Italija vedno žrtvovala v korist Albanije, in zato, ker v Italiji živi in uspeva nad 200.000 Arnavtov, raztresenih po 72 selih in mestih južne Italije.... Prišel je čas, da si Italija zopet pridobi v Albaniji vso svojo zgodovinsko pozicijo, vso gospodarsko prevlado, za katero je poklicana po svoji zemljepisni legi.

Mislmo, da je dovolj tega, da smo označili mišljenje Arnavtov o Avstriji in njeni ljubezni — „spletkarstvo“ jo imenuje prof. Chinigó — do Albanije in njenega prebivalstva. Za toliko žrtve, za

lastno gospodarsko uničenje čaka torej Avstrije od Arnavtov tako vračanje ljubezni, tako hvaležnost: gospodarska nadvlada Italije v Albaniji. „To je želja mojih sonarodnjakov v Albaniji in mora biti želja mojih sonarodnjakov v Italiji!“ Tako je zaključil prof. Chinigó in tako se tudi zgodi, kakor se je zgodilo že tolikokrat: Avstrija se je trudila, plodove njenega truda pa so uživali drugi, njeni dobri zaveznici na severu in jugu, a stroške pa je plačevalo avstrijsko prebivalstvo s svojimi krvavimi žulji!

Ob tej priliki naj damo malo pojasnila, da ne bo krivega razumevanja. Ravno včeraj smo čitali v nemških listih očitanka na adresu Srbije, češ, da napram albanskim stremiljem po ujedinjenju in svobodnem narodnem življenju zatajuje isti narodni princip, po katerem je vzcvela ona sama kulturno in gospodarski. Nasproti temu očitanku bi mogli mi oporekati, da je še le odprto vprašanje, je-li so albanska stremiljenja v soglasju z nacionalno idejo, kajti celo mnogi neslovanski poznavevalci Albancev naglašajo, da Albanija sploh ni enoten etnografski pojmi! In po tem je čudno, da v imenu nacionalnega principa reklamirajo za-se tudi kraje, v katerih je le del prebivalstva njihovega jezika, da torej aplicirajo ta princip za-se, a ga ne priznavajo za drugi nealbanski element, pri čemer pa pada še težko na tehnično dejstvo, da odrekajo dobroto tega principa onim, ki so one kraje osvobodili se svojo krvjo, dočim niso Albanci sami v sedanjem boju ne le nič storili za osvobodjenje onih krajev, marveč so še sovražno nastopali proti osvoboditeljem, da torej nimajo prav nobenih zaslug za osvobodjenje! Kako si morejo torej prisvajati celo večje pravice, nego osvoboditelji sami?!

Ker pa bi kdo utegnil očitati tudi nam, da napram Albancem zatajujemo isti nacionalni princip, ki ga mi sami sebi v prilog vedno naglašamo, moramo že dati nekoliko pojasnila.

Da, res je: nacionalna ideja je naš paladij, fundament vsemu našemu stremiljenju. Že radi doslednosti, še bolj pa radi sebe ne potajujemo tega principa nasproti nikomur in tudi ne — nasproti Albancem. V kolikor oni res tvorijo nacionalno skupnost, bodi jim vsa narodna svoboda in privoščamo jim narodno ujedinjenje. Toda le v toliko. V kolikor pa grede preko te meje, ne da bi mogli navesti kakoršensibodi naslov — najmanj pa kakih žrtv — za svoje pretenzije, smo jim mi nasprotniki. To pa tembolj, ko vemo, da albanske aspiracije, kakor so se posebno kazale na tržaškem kongresu, niso zrastle na njihovi lastni njiivi! Ne proti Albancem torej, v kolikor so resnični narodna skupnost, ampak proti njim, ki le izrabljajo Albance v svoje, balkanskim narodom sovražne namene, je naperjeno naše nasprotovanje!

Nam je narodni princip svet, ki ga moramo spoštovati nasproti vsakomur, vedno, da ima vsak narod — pa bil s staro ali še mlado kulturo — pravico do samosvojega narodnega življenja, in ker se zavedamo, da le po strogi izvedbi tega principa vsiljuje tudi našemu narodu narodna svoboda.

Toliko v pojasnilo in v pravo umevanje.

Polom v Puli.

Pula, 15. marca 19013.

Dne 5. aprila 1913. se bo vršila pred okrogno sodnijo v Rovinju razprava proti bivšemu občinskemu eksekutorju Sellesu radi goljufije in ponesrečenja. Selles je namreč zadnji obtoženec v znani puljski aferi. Fant ima precej na vesti, kar smo svoj čas na tem mestu tudi priobčili, a vsega se mu ne bo moglo dokazati, kar je mož prebrisana glava. Pobiral je namreč občinski davek, a je denar večinoma „pozabil“ izročiti na pristojno mesto. Predpostavljani znane vrste pa ga tudi niso veliko nadlegovali radi takih malenkosti, ker so znali, da on zna to, kar zna on. Vendar bo mož skoro gotovo obsojen, kajti do sedaj so bili kaznovani še vsi obtoženci v tej aferi, ki so prišli pod okrogno sodnijo. O izidu bomo poročali. Le ona deseterica, ki je zaslužila veliko kazni, je bila oproščena. In to le zato, ker je prišla pred forum porote. — Ljudje kar ne morejo razumeti onega rovinjskega pravoreka. Sicer pa se še v tej zadevi tudi ni govorila zadnja beseda; kakor znano, je državni pravdnik predložil pritožbo ničnosti.

Glasilo puljske kamore „Giornaleto“ trobi v enomer proti državnim oblastim, a hvali porotnike, ker so oprostim njegove ljubljence. Imena onih porotnikov namerava puljska kamora ovekovečiti v njihovi zgodovini. Lepa morala. Oni oproščeni — pošteni! — pa se sedaj šopirijo po Puli kakor purani. Gospod Galante se poslužuje navadno avtomobila. Horak in Privileggio, ta poslednji častilec Oberdanka, se nahajata v Trstu. Po ulicah se ljudje kar ustavljajo in s prstom kažejo za njimi. In tudi tukaj lepa morala. Vidi se, na kak nizki nivo so padli ti ljudje. „Giornaleto“ nabija tudi dan za

dnevom, naj se odpravi sedanje stanje na puljski občini in da naj pride zopet na krmilo prejšnja stranka, torej — kamora. To so želje teh tako nizko padlih ljudi! A le pobožne želje. Signori bodo morali že še potrpeti... kajti baron Gorizzutti si je najel komaj — novo stanovanje.

Za občinske volitve.

Zaupniški sestanki v mestu.

Kakor smo že naznanili v nedeljski številki, se bodo vršili drevi ob 8^{1/2} sestanki zaupnikov za I. III. IV. in V. mestni volilni okraj in sicer v poslovnih lokalih volilnih odborov dotičnih okrajev.

Sestanki zaupnikov se bodo torej vršili:

Za I. okraj (Sv. Vid): „Konsumno društvo“ „Alla nuova Stazione“ v ulici Lazzaretto vecchio 31;
Za III. okraj (Novo mesto): „Tržaško podporno in bralno društvo“, ulica Torre bianca 41, I. nadst.;
Za IV. okraj (Nova mitnica): Prostori „Narodne delavske organizacije“, ulica Sv. Franciška št. 2, I.;
Za V. okraj (Stara mitnica): gostilna Conte Verde pri voglu ulic Rosseti in Piccardi;

Za VI. okraj (Sv. Jakob) se je vršil sestanek zaupnikov sredi, za II. okraj pa se še določil lokal, v katerem bo posloval volilni odbor za ta okraj, in se potem določil dan in čas sestanka.

Namen teh sestankov je pred vsem kar najtemeljitejši pouk o načinu reklamacij. Zato vabimo ponovno vse zaupnike omenjenih okrajev, da se sami udeležijo v polnem številu sestankov, obenem pa tudi pripeljejo s seboj kolikor mogoče svojih prijateljev in znancev, zmožnih, zanesljivih in delavnih mož, ki bi pomagali pri reklamacijskem delu.

Glavni volilni lokal se bo nahajal v Narodnem Domu v Trstu (glavni vhod II. nadst.)

Volilski imeniki se dobivajo od današnjega dne. Kdor je naročil volilski imenik pri mestnem magistratu, naj gre takoj po nj. Volilski imenik stane 7 K. Za volilne odbore so volilski imeniki, oziroma izpiski za dotične volilne okraje ali posamezne dele volilnih okrajev na razpolago pri političnem društvu „Edinost“, oziroma si nekateri volilni odbori po možnosti oskrbe izpiske sami.

Volilni lokali v okolici.

Volilni lokali so obenem sedeži volilnih odborov.

I. okraj: Sv. M. Magd. Spod.: „Konsumno društvo“ na Kolonkovcu.
Sv. M. Magd. Zg.: „pri Tirolcu“.
Škedenj: „Gospodarsko društvo“.

II. okraj: Sv. Ivan: „Konsumno društvo“ (začasno).

Kolonja: „pri starem Matevžu“.

Lonjer: „Gostilna pri Županu“.

Rocol: „Gospodarsko društvo“.

III. okraj: Rojan: „Konsumno društvo“.

Barkovije: „Obrtniško društvo“ (Nar. dom).

Opčine: „Konsumno društvo“. (ob delavnikih od 7 do 9, ob nedeljah in praznikih od 1 do 8 zvečer). Bane: „Konsumno društvo“.

Prosek: društveni prostori „Hajdriha“ in Sokola.

Za Bazovico-Trebeče in Sv. Križ se določijo sedeži volilnega odbora v kratkem.

Zaupniški sestanki v okolici.

Za Kontoveljin Prosek: večer, dne 20. t. m., v dvorani prosekškega Sokola.

Za Opčine: na praznik, v torek, dne 25. t. m., ob 4 popoldne v Sokolovi dvorani na Opčinah.

Za Škedenj: na praznik, v torek, dne 25. t. m., ob 4 popoldne v „Gospodarskem društvu“ v Škedenju.

Za Rocol: v nedeljo, dne 30. t. m., ob 4 popoldne v „Gospodarskem društvu“.

Za ostale kraje se določijo zaupniški sestanki v najbližjem času.

Kakor v mestnih, tako imajo ti sestanki tudi v okoliških volilnih okrajih pred vsemi nameni, da se zaupniki in tudi drugi volilci natančno pouče o reklamacijskem postopanju, ki je za sedaj najvažnejše pripravljeno delo za volitve. Zato pričakujemo tudi tu, da se udeležijo teh sestankov zaupniki in drugi zanesljivi in dela voljni možje v čim največjem številu.

Pozor volilci!

Danes prične reklamacijska doba! Centralni volilni urad političnega društva „Edinost“ se nahaja v „Narodnem domu“ (glavni vhod, II. nadst., pri Trž. posojilnici in hranilnici) in prične z današnjim dnem svoje delovanje. Vsek, kdor se želi pripraviti, če je vpisan, reklamirati, če rabi pojasnil, podatkov ali tiskovin itd., naj se obrne v centralni volilni urad v „Narodnem domu“.

Domače vesti.

Prestolonaslednik Franc Ferdinand se je v nedeljo ponoči odpeljal iz Miramara v Slavonijo, kjer se udeležil lova, a pride za praznike že zopet v Miramar.

Sovrašstvo proti Slovincem v zadrugi čevljarskih mojstrov. Ta zadruga je imela v nedeljo predpoldne svoj izredni obal zbor, ki se ga je udeležilo do 90 mojstrov, med temi blizu polovica Slovencev. Povodom razprave o mezdah za delavce se je oglašil za besedo v imenu Slovencev mojster Alojzij Božič, hoteč zahtevati, naj se njim tudi v njihovem jeziku razloži stvar, ker več slovenskih zadrugnikov ne razume dobro italijanski. Čim pa je Božič začel slovenski govoriti, ga je predsednik Parentin prekinil, češ, da ne dovoljuje tu govoriti v jeziku, ki je v zadrugi nepoznan. Vsled tega nekvalifikovanega nastopa Parentinovega so bili slovenski zadrugniki užaljeni in so z ogorčenjem zapustili dvorano. Pač pa so se potem zbrali v posvetovanje in so sklenili, da skličejo poseben sestanek v protest protitakemu žaljivemu zapostavljanju v zadrugi, v kateri tvorijo Slovenci polovico zadrugnikov.

V informacijo našincem naznanjamo, da je tisti famozni predsednik Parentin došel iz Pule, kjer so ga vsled njegovega rogoviljenja — kakor posnemamo iz „Lavoratora“ — delavci in tudi več del mojstrov tako obsovali, da mu ni bilo več obstanka. Tu pa se čuti trdnega, ker mu daja potuho zastopnik obrtne oblasti, gosp. Dr. Blodig. Samo naj pazi g. Parentin, ker kolo časa se vendar vrtil okoli njemu in Blodigu in se utegne prej ali slej neprijetno zavrteti za — g. Parentina! Da, naše kolo se je začelo vrteti tudi v zadrugi čevljarskih mojstrov!!

Kako delajo s slovanskimi delavci! Pišejo nam: Kakih 30 delavcev iz Like, na dalmatinski meji, je šlo v Nemčijo na delo, ki jim je bilo že zagotovljeno. Odpotovali so po najkrajši poti na Šibenik in potem s parobrodom v Trst; iz Trsta so nameravali potem z železnico v Nemčijo.

Po prihodu v Trst jih je pa policija ustavila, jim odvzela potne liste in jih odpravila mesto v Nemčijo na — Reko, večč jim, da je prepovedano potovati iz monarhije. Dne 7. t. m. so došli ti revčki po železnici ob 1. uri ponoči na Reko, kjer so bili postavljeni od policijske straže. Reška policija je potem te revčke poslala v domovino po železnici čez Zagreb, Sisek, Doberlin, Bos. Novi, od kjer naj bi šli peš na dom. Delavci so se temu „transportu“ protivili, ker na tak način bi ne bili doma 8 dni in imeli bi še 3 do 4 dni pešhoje; zahtevali so naj jih pošljejo s parobrodom do Šibenika, kakor so prišli.

Ni jim pomagalo! Morali so se pokoriti umnim policijskim odredbam in iti po potu, ki ga jim je slavna policija nakazala.

Ali ni to vnebovpijoča krivica?! — Pomislimo samo ta slučaj! Ako obstoji naredba, da se iz monarhije ne sme odpotovati, zakaj so oblasti izdale delavcem potne liste?! Zakaj niso bili delavci vrnjeni že iz Šibenika, ali pa vsaj iz Trsta v Šibenik?! In potem ta pot okolo hrbita: z Reke čez Bosno, tako, da uboga raja še zadnji prihranjeni vinar lahko uporabi prejel, nego pride zopet v domovino!!

I seve: ti ubogi trpini so Hrvatje — Slovani! Cemu naj bi imeli obzirov?!

Tržaška mala kronika.

Trst, 17. marca.

Kovač, ki se razume na zlatništvo. Pred par dnevi je izvedela javnost, da so zaprili nekakega sumljivega človeka, ki je bil poslal dve deklici, da bi zastavile v mestni zastavljalnici dve ženski verižici z medaljon. Mož se je bil takrat izdal za Gina Dussija in je povedal, da je 19 let star renjkolo iz Vicenze. Pravil je, da prihaja ravnokar iz Nemčije.

Policija pa mu ni nič kaj verjela in je začela povsod in tod povpraševati, kdo je prav za prav ta Dussij in kaj je. In tako je prišlo iz Vicenze uradno potrdilo, da je fotografija, ki jo je bila poslala tja tržaška policija, res Dussijeva in da je mož kovač, že mnogokrat kaznovan radi tatvine in tuji lasti v obče neveren.

Tako je v Vincenzi v noči od 25. na 26. februarja vlomil pri nekem urarju in odnesel 54 zlatih ur. One verižice, ki jih je hotel v Trstu zastaviti, je pa dobil najbrže kje v Mestre ali pa v Benetkah. Kovača so izročili sodišču.

Samoumor mladeniča — Danes popoldne ob pol treh se je ustrelil 20 let stari agent Roman Budav, sedeč na klopi v nasadih na Velikem trgu. Mladent, ki je stanoval v ulici Farneto št. 48, si je pognal iz dozdaj še neznanh vzrokov kroglo v srce in je bil pri priči mrtev. Truplo so takoj odpravili k Sv. Justu.

Bosenski vojak — begunec. Vojak bosensko-hercegovskega polka Mujo Halo-

vič je v rojanski vojašnici ukradel svojim spečim tovarišem razne obleke, robce in 10 kron ter je s plenom pobegnil. Za njim je izdano povelje, da ga naj zapro, kjer ga dobe.

Pomorščak z dolgimi prsti. Na besedo Petra Braškovića in Mihaela Rospajčica so zaprli 17letnega pomorščaka Josipa Villanija z Reke, ker ima je ukradel na krovu Lloydovega parnika „Gablonz“ nekaj komagov obleke in kukalo.

Hud težak. — Zaprl so včeraj 30 let starega težaka Jakoba Čankulo, ki prebiva v ljudskem prenočišču v ulici Gaspere Gozzi. Mož je namreč hudobno ranil delavca Alojza Facchina.

Nasilen Egiptčan. Iz Aleksandrije je pripeljal včeraj Lloydov parnik „Helouan“ 32letnega Moravca Ernesta Garando, ki ga je poslal tamošnji avstro-ogrski konzulat v domovino, ker ni imel ne življenjskih sredstev ne posla. Ko pa je došleca v Trstu sprejel v svoje varstvo policijski agent, je začel tako razgrajati, da je letelo vse na kup. Treba je bilo sile, da so ga ukrotili.

Slovensko gledališče.

Mesto četrtka bo prihodnji gledališki dan sredi, praznik Sv. Jožefa.

Zvečer se ponovi za B. abonente uspela Fallova opereta

„DOLARSKA PRINCEZINJA“, ki se igra zadnjič zvečer.

Društvene vesti.

Shod kovinarjev tehničnega zavoda Lloyda in ladjedelnice Sv. Marka se bo vršil v sredo dne 19. t. m. ob 5.30 popoldne v telovadnici na Piazza della Valle.

I. Slovenska Tržaška godba. Člani pripravljalnega odbora so naprošeni, da se udeležijo važne seje danes ob 8 zvečer v društvenih prostorih ul. Sv. Marka št. 15.

Slov. ak. fer. dr. Balkan v Trstu priredi 6. aprila ob priliki otvoritve XII. ljudske knjižnice v Padrihah veselico v prid ljudskim knjižnicam, na kar opozarja že sedaj cenjeno občinstvo.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“ v Trstu. V sredo, 19. t. m., praznik, odpade sestanek. Namesto njega se vrši v četrti ob navadni uri sestanek „Manjšinskega kluba“. Na razpravo pride narodni kataster Trsta in okolice. Polnoštevilna udeležba s strani vseh tovarišev neobhodno potrebna. Odbor.

Porotno sodišče.

Predseduje dež. sod. svetnik dr. Stegü, prisednita dež. sod. svet. Parisini in sodnik dr. Alberti; državni pravdnik dr. Benčič; branitelj dr. Zennaro; civilno stranko zastopa dr. Pangrazi.

Obtoženec: Ermegildo Macus, Tržačan, star 24 let. težak, samski, že kaznovan, ki je obtožen

zločina zavrtnega umora.

Obtožnica pripoveduje, kako so dne 16. avgusta l. i. zjutraj našli na zemljišču „Bosquet“ v bližini ul. Molino a vento mrtvo truplo nekega moškega, ki so ga pozneje izpoznali za Viktorja Jamnika, ki je stanoval pri svojih straših v ul. Giuliani št. 34.

Zdravniški izvid je dognal, da je bil Jamnik zaboden, da je morilno orodje predrla levo krilo pljuč in da je Jamnik umrl vsled te rane. Udarec je bil zadan od zadaj in z veliko močjo.

Kot storilec je bil aretiran sedanji obtoženec Ermenegildo Macus, ki je sicer priznal svoje dejanje, toda zatrjeval, da se je le branil Jamnika, ki ga je hotel napasti. Ta zagovor pa nikakor ne velja, kajti priče Franciška Valič in Emil Šker sta izpovedala v preiskavi, da sta bila tisti večer v družbi z Jamnikom in Macusom, da pa so pozneje, ko se je Macus oddaljil za trenutek, hitro odšli vsi trije iz „Caffe vecchio“ pri Sv. Jakobu, da bi ušli Macusu. Si so po ul. Industria in della Guardia ter prišli na ono zemljišče, kjer so se vsedli. Prišel pa je za njimi Macus in tebečni meninici zasadi Jamniku nož v hrbet, rekoč: „Na, svinja, ko mi počenjaš take stvari!“ Macus je nato pobegnil, Jamnik je zaklical le še: „Pomagajte, ranjen sem!“ — se zgrudil in izdihnil.

Ko je bila prečitana obtožnica je branitelj predlagal preložitve razprave, in je to utemeljeval z dejstvom, da obstaja nasprotje med izvedenskima mnenjima obeh psihiatrov izvedencev dr. Vraginiana in ces. svet. dr. Xydiasa. Dr. Vraginiana smatra Macusa za degeneriranc, dr. Xydias pa za perverzника. Degeneriranci niso odgovorni za svoje čine, perverzники pa. Branitelj je predlagal, da preišče obtoženca še tretji psihijater. Drž. pravdnik se je upiral predlogu, a je končno predlagal, da se v slučaju, ako sodni dvor sprejme predlog, pokliče izvedec dr. Veronese, ki je že preiskoval obtoženca. Branitelj si je uprl temu predlogu, čeč da so dr. Veronesija svoj čas na njegovo lastno željo, za kar je imel gotovo važnih vzrokov, oprostili izreka izvedenskega mnenja o obtožencu.

Sodni dvor je sklenil, da se preloži razprava, da izreče svoje mnenje o obtožencem duševnem stanju medicinska fakulteta.

Stavka v „Tržaškem tehničnem zavodu“.

Stavka, oziroma izpitje delavstva „Tržaškega tehničnega zavoda“ traja dalje. Dosedaj je posredoval v imenu vlade namestnik princ Hohenlohe, a zanaprej ne bo več, ker mu je ravnateljstvo sporočilo, da je vso stvar prevzela družba na Dunaju, ki ima več podobnih zavodov v svojih rokah. V tovarni počiva vse delo. Delavci, 900 po številu, so prišli kar čez noč ob kruh. Da bi dobili dela drugje niti misliti ni, kajti povsod, pri vseh obratih odpuščajo delavstvo.

Čas za stavko je torej neugoden in je bilo zelo nepredvidno od strani socijalno-demokratskih voditeljev, da so ravno sedaj inscenirali to stavko. Nič niso uvaževali položaja, ali pa — ga niso poznali. Deputaciji, ki se je na podlagi sklepa shoda v „Delavskem domu“ predstavila ravnateljstvu, je to poslednje odgovorilo, da se ž njo ne mara pogajati, pač pa zahteva, da se vsi delavci naslednjega dne povrnejo na delo, ker bodo drugače odpuščeni. Toda delavci so se držali sklepa v „Delavskem domu“ in niso šli na delo ter so sklenili vztrajati pri zahtevi, naj se ravnateljstvo popreje z deputacijo pogaja. Ravnateljstvo pa je ostalo pri svoji trmi in je odpustilo delavstvo, ter je spravilo ob kruh. In nič niso koristili vsi pritiski s strani delavskih organizacij na vlado.

Socijalni demokratje so, kakor smo že poročali, od prvega dne agitirali za svoje organizacije in zadrage, tako, da se je doždevalo marsikomu, da so si oni želeli tega nesrečnega dogodka, da ga izkoristijo svojim organizacijam in zadrugam v prilog. Štrajk so proklamirali socijalni demokratje ne oziroma se na NDO, ki je samo izjavila na to, da hoče podpirati solidarnost delavstva in je storila svojo dolžnost z nešteti shodi in intervencijami.

Oni pa so delali popolnoma na svojo pest. Na prvem shodu so obljubljali, da bodo podpirali vse delavstvo — tudi neorganizirano; samo da ne gre nihče delat. Sedaj pa govorje drugače. Že tistega dne, ko je prišel tajnik centralne kovinarske organizacije, posl. Domes, z Dunaja, so rekli, da dobe podporo samo člani — nečlane pa bodo podpirali le tedaj, če naberejo pri delavstvu milodare, podpore za izprto delavstvo.

Nekdo je zavpil: „Za norce nas imate, saj ste vendar zagotovili, da dobi vsak podporo, naj je organiziran ali ne.“

Chlusi pa je odgovoril: „Tudi vi ste nas imeli dostikrat za norce, podpore ne morejo zahtevati tisti, ki niso niti krajarčka dali organizaciji.“

Stvari so zelo čudne, in marsikdo si domneva, da so uprizorili socijalni demokratje ta korak z ozirom na volitve, da je to nekakšen volilen manever.

Socijalni demokratje, voditelji namreč, so si mislili: Par dni štrajkamo in potem rečemo, da je uspeh velik, če tudi bi ne bilo nobenega uspeha. Ko pa je prišlo do izpitja, pa so rekli, da je največji uspeh ta, če dosežejo, da ravnateljstvo sprejme delavstvo zopet na delo — brez drugih zahtev. Toda tudi to se jim je izjalovilo.

V nedeljo predpoldne je priredila NDO javen shod v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu. Najpoprej je poročal strokovni tajnik Brandner, ki je poudarjal, da se mu je zdelo čudno, ko so socijalni demokratje kar javno proklamirali, da se štrajk ne sme razširiti, da torej ne sme priti do generalnega štrajka. Zato se ni čuditi, da vlada ni nastopila, kakor bi bila njena dolžnost. Rekla je, da zavzame stališče šele takrat, kadar bo pretila nevarnost, kadar se bo štrajk začel širiti.

Dr. Kisovec je opozarjal na kritični gospodarski položaj, ki ga je povzročila vojna. Poleg tega je vlada tistega blaga, ki se izdeluje v tehničnem zavodu, naročila iz tujine za veliko milijonov, to bi bili morali soci-

Tužnega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš ljubljani soprog, oče in tast, gospod

Jurij Bonefačić

posestnik

danes opoldne po dolgi bolezni v 82. letu starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragega rajnika se bo vršil v sredo, dne 19. t. m. ob 9 dop. v Baškinovi na otoku Krku.

Baškanova—Trst, dne 17. marca 1913.

Gajo, Ivan, sinova. Magdalena, soproga. Ivanka, Marija, sinahe. Lucija, Antica, hčeri. Vsi vnuki in vnukinje.

POHISTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gospoda dr. LEOPOLDA FREUNDA

vseučilišnega docenta na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

V zmislu vaše želje Vam sporočam, da sem celo zadovoljen z uspešnostjo vašega ŽELEZNATEGA KINA-VINO SERRAVALLO v slabokrvnosti in da ga prav rad predpisujem.

DUNAJ, 2. junija 1911.

Dr. L. Freund.

Zobotehnik iz Nemčije

Josip König

diplomiran na zobotehnični akademiji v Parizu.

... TRST ...

ulica S. Nicolò št. 18, II. n.

Plačila na mesečne obroke.

— ZDRAVNIK —
Dr. D. KARAMAN

specijalist za notranje bolezni in za bolezni na dihalih (grlo in nos)

ordinuje na svojem stanovanju v Trstu,

Corso št. 12

od 11 1/2 do 1 1/2 in od 4 1/2 do 5 1/2 popoldne.

TELEFON 177/IV.

Alojzij Povh

slovenski

urar in zlatar

V TRSTU

ulica del Rivo št. 26

(na trgu pri Sv. Jakobu)

Koncesionirani zobotehnik

ALEKS. LUKEŠ

Trst, ulica Nuova 13.

Sprejema: od 9-12 in od 2-5.

ALOJZIJ TAVČAR-DUTOVLJE

avtorizirano stavbno in kamnoseško podjetje

zapriseženi sodni izvedencev

izvršuje vse potrebne načrte, proračune, cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga monumentalna dela. Cene zmerne.

Odlikovana tovarna sodavice **ADRIJA** Sv. Ivan pri Trstu,

Via S. Cilino št. 541 (edina slovanska in izven kartela) Tel. 566.

se priporoča najtopleje slovanskim gostilničarjem, kavarnarjem in drugim odjemalcem sodavičarskih izdelkov v mestu in okolici.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjaki, naročajte pri domači tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. - Priporočam se vdani J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.

jalni demokratije vedeti. Govornik je poudarjal, da je NDO na shodih, ki jih je leloz uprizarilo, opozarjala, da letos ne pojde za bogve kake zahteve glede zvišanja plač in skrajšanja delavnega časa, ampak za to, ali bo naš človek sploh delal, ali ne! Socialni demokratje pa niso nič premišljevali o vsem tem, ampak so kar brez nas napovedali štrajk. Hoteč varovati solidarnost delavstva, smo jim tudi mi dali moralno podporo z neštetimi intervencijami pri vladi, shodi itd. Govornik je apeliral na navzoče, da ostanejo tudi zanaprej solidarni in da se v bodoče bolj pripravijo za take važne in usodopolne korake:

Na napade socialnih demokratov je govornik izjavil, da bo NDO nastopala tako, kakor bo ona smatrala za potrebno. Omenjal je na to, kako postopajo socialni demokratje v Nabrežini, kjer so hoteli uprizoriti štrajk proti članu NDO, ki je vsled tega izgubil delo. Tako so postopali tudi pri zidarjih, ampak NDO je izšla iz tega boja s častno zmago. Vprašanje je, če imajo taki ljudje, ki podijo naše delavce z dela, ki štrajkajo proti njim, sploh smisel za korist delavstva.

NDO je do danes govorila o štrajku jasno, ne pa tako, kakor soc. demokratje. Sklenila je, da bo z ozirom na razne napade in terorizem popolnoma samostojno postopala, da si pridržijo svobodne roke v vsakem oziru. Ne bo se puščala terorizirati po onih, ki hočejo izrabljati vso stvar za strankarske namene.

Govorilo je na to še več drugih delavcev, nakar je bil shod zaključen.

Nar. del. organizacija.

Prir. odbor Zveze jugosl. lesnih delavcev vabi odbornike vseh skupin lesnih strok: mizarstvo, tesarstvo, lesnih težakov in parketnih stavcev na odborovo sejo, ki bo v četrtek ob 7 zvečer v društvenih prostorih. Dnevni red je važen.

Gostilniška zadruga članov NDO sklicuje danes v torek odborovo sejo, na katero so vabljeni vsi odborniki in nadzornišvo.

Vesti iz Istre,

Da vemo, kako in kaj! — Gospod Rennato Pecchiarli, tiskar in trgovec s pisarniškiimi potrebščinami v Kopru, je začel razpošiljati šolskim vodstvom, oziroma učiteljskim kopriškega okraja na ogled vzorce pisarniških in šolskih potrebščin v svrhu blagohotne naročbe.

Stvar je čisto navadna, tudi zakonita, zato v popolnem redu; in nikomur bi niti na misel ne prišlo, baviti se s to stvarjo, ker vsakdo, celo Turek ima pravico, makar tudi kristjanu ponujati svojo kramo. Ali stvar ni tako nedolžna, kakor izgleda na prvi pogled, marveč ima jako pisano ozadje. Gosp. R. Pecchiarli je namreč hud italijanski nacionalist in kot tak smrten sovražnik Slovanov, kakor je večina naših primorskih Italijanov.

Gospod tiskar je tudi vnet in priznan sportsman, kar je vsekakor lepo in hvalevredno, če goji kdo sport iz ljubezni do sporta samega. Toda g. Pecchiarli ne radi svojega telesa toliko radi sporta samega, temveč najbrže tudi radi tega, da vidi vspehe svojega truda na hrbtu kakega priljubljenega Slovence. Ko je bilo namreč še slovensko učiteljske v Kopru in so nekateri Italijani videli v tem pljuvalnik, kamor so lahko izpljuvali svoj kulturni žolč, je bil g. tiskar med prvimi, ki so jim bili slovenski dijaki v to, da so jih lahko dosita zasramovali in jim, če je bilo možno, tudi dejansko pokazali svojo — naklonjenost.

Ostala družba teh „sportmanov“ naj si krepki in blaži telo in um še nadalje kakor hoče; v svojem negativnem delovanju je nezanemljiva. Interesanten je le g. Pecchiarli, ki mu je prišla sedaj na misel lepa ideja, da uporabi svoje vsestranske zmožnosti tudi v to, da bi med toli priljubljenimi Slovenci in (kar je najlepše) med svojimi nekdanjimi zasramovalci poskusil še svojo trgovsko srečo.

Res, s čudom se moram vprašati, na kak način naj pridem do tega, da bi svojega nekulturnega nasprotnika, ki sem mu bil večkrat osebno torišče zasramovanja in celo dejanskega izbruha, gmotno podpiral z naročevanjem njegovih izdelkov?

Dovolj imamo svojih dobrih trgovin, naša naravna dolžnost je, da nje podpiramo; če pa hoče že tujerodec živeti od nas, mora biti pa toliko kulturn, da vsaj spoštuje našo narodnost!

V dobro Pecchiarlijevim trgovskim zmožnostim pa je šteti, da dopisuje s svojo bodočo (!) slov. klijentelo v čisti slovensščini. Toda ta posiljena lojalnost ne more izbrisati starih grdihih grehov. To sem omenil le v toliko, v kolikor se način občevanja g. Pecchiarlija z interesanti njegove obrti razlikuje od načina ostalih kopriških trgovcev in kramarjev, ki se niti toliko ne potrudio, da bi se v občevanju s svojimi mnogoštevilnimi odjemalci posluževali jezika poslednjih.

Učitelj.

Kam dovaja to? Iz Doline: Nedavno je umrl tu neki član „Konsumnega društva“. Ker pa je bil to prvi smrtni slučaj med udi tega društva, mu je hotelo to

prirediti posebno slovesen pogreb in najeti tudi godbo. V ta namen je odposlalo — in to je najboljši dokaz, da naši ljudje niso nikakoli puntarji, ampak da spoštujejo cerkveno oblast — deputacijo k gospodu dekanu prosit dovoljenja radi godbe. G. dekan ni hotel dovoliti. Potem je poslal društvo še številnejšo deputacijo, ali z istim negativnim vspehom. Društvo je želelo dva duhovnika, ali prišel je sam gospod kapelan. Ker pa je uzril pred hišo žalosti tudi godbo, je — blagoslovivši truplo — odšel, ne da bi bil spremljal spreveda. Pač pa ga je pričakoval v cerkvi. Tu je odpravil molitve, a zopet ni spremljal spreveda na pokopališče!

To je suhi dogodek. Mi pa bi želeli, da bi bila cerkvena oblast čula komentarje, ki jih je delalo ljudstvo. Ni ga moglo razumeti, vedoč, da po drugih krajih ne delajo cerkvene oblasti težav v takih slučajih! Čemu to nasprotovanje željam ljudstva? — Ali cerkvena oblast ne umeje, kam dovaja to?!

Iz Doline. Na velikonočni ponedeljek priredi naš društvo „Vodnik“ plesni venček v prostorih „Kons. društva“. Začetek ob 4 popoldne.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Maslo tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vin. Plača se takoj ineratnem oddelku.

Izvežban korespondent, zmožen slovenskega in laškega jezika, z dovršeno tehniko, tudi zanesljiv računovodja, ponuja na podlagi izvršnih spricval svojo službo. Prijazni dopisi ineratnem oddelku „Edinosti“ pod „Korespondent“ 380

Moškat in refošk, sladek, maršalo prve vrste se toči po najnižji ceni. Buffet Ivan Suban, S. Sebastiano št. 6. 562

Gnjat praška in graška po najnižji ceni. Buffet Ivan Suban, S. Sebastiano št. 6. 563

Velika noč. Specijalna moka za pince se prodaja v ulici del Salice 7 569

Vila, lepo urejena z velikim vrtom pred in za hišo, se proda pod jako ugodnimi pogoji. Pojasnila daje E. Bratuscha, Slov. Bistrica, Stajersko. 570

Barkovlje, cesta na Prosek, 1500 sežnjev zemljišča, stelen dohodek, majhna vila, gostilna, dekret. V gctovini K 10.000, ostalo se vkuplji. Ponudbe: Ettore Ferlati, ulica S. Giovanni št. 9, II. 582

Slovenka, spretna v sobarstvu in v kuhinji, stva, 25letna, večša popolnoma slovenske in nemške, želi vstopiti v službo h kakoli družini. Ponudbe naj se pošiljajo na ineratni oddelku „Edinosti“ pod „Sobarica“ št. 400. 400

Precej inteligentni mladenič, ki govori slovenski, italijanski in nemški, si želi dobiti službo putnika zasebnika. Naslov pove Edinost pod št. 588. 588

Slikar in pleskar Fran Keber v Trstu, ulica dei Bacchi št. 19, se priporoča slavnemu občinstvu. 585

Velikanska veselica vseh Jožetov in Pepic se vrši jutri v gostilni članov NDO, ul. Carradori 18. Vabljeni so vsi Jožeti iz mesta in okolice. Udeležba je dovoljena tudi drugim gostom. Vstopnina prosta celi dan. Seveda štruktiji bodo tudi. Na obilen obisk vabi voditelj H. Kosič. 589

Trgovski sotrudnik, večer tudi hrvaščine, ščitne, nemščine in malo italijansčine, izvežban manufakturiar (tudi mešane stroke) z dobrimi spricvali, želi primerne mesta potnika ali prve moči v Primorju ali Dalmaciji. Cenjeni dopisi in vprašanja na ineratni oddelku Edinosti pod „Dobra praksa št 586“ 586

Priporočljive tvrdke.

Olje, kis, milo.

FR. BIAGGINI, Trst, ulica Istria št. 21, Prodaža olja, kisa, mila in drugo. 338

Mizarji:

Moderne spalne sobe ter vsakovratno delo izdeluje M. Majcen, mizar, ulica Belvedere 28, ogel Torquato Tasso. 555

ZA VELIKONOČ!

V slaščičarni

G. Ferluga Trst, ul. Barriera vecchia 31

se prodajajo prvovrstne pince in „presnitz“, vse vrste slaščic in konfektur. Likjerji in vino v steklenicah. Sprejema pecivo po naročbi. POSTREŽBA NA DOM.

ANTON BARUCCA MIZARSKI MOJSTER

Trst, ulica San Francesco d'Assisi 2

Specijalist za popraviljanje roulet na oknih.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti. mašili za popolne dele in se se bolj konkurenco.

400000

frankov z mesečnim vplačilom samo K 4 75 se zamore zadeti

dne 1. aprila t. l.

z renomirano turško državno srečko iz l. 1870. Varno naložen denar, zasigurni dobitki! Skupine srečk v različnih kombinacijah na mesečne obroke od K 3— višje. Zahtevajte prospekte!

Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

TEODOR KORN

Trst, ul. Miramar št. 71

Stavbeni in galanterijski klepar. — Pokrivač streh vsake vrste.

PREJEMAJO SE VSAKOVRSNA DELA IN POPRAVE

PO NIZKIH CENAH.

Delo dobro in v zameno. Tel. 25-26. Poslovodja: Franjo Jenko.

Virgilio Rapotec

priporoča cenjen občinstvu Trsta in okolice svojo

mesnico

nahajajočo se

v ulici Sette fontane 35

v kateri prodaja goveje, telečje in janječe meso prve vrste ter perutnino po zmerni ceni.

Zaloga obuvala

in lastna delalnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Glosue Carducci 27.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

POZOR! Svoji k svojim! VINKO TERČON priporoča slavnemu občinstvu svojo na novo odprto

pekarno

v Trstu, ulica del Bosco 18 (prej F. PIRMAN)

Prodaja se svež kruh 3—4 krat na dan raznih sladčic, biškotov in liherjev to najfinije moke 7 t. d.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam cenj. odjemalcem in cenj. občinstvu, da sem namestil v svoji pekarni, nahajajoči se v Trstu, ulica Giuseppe Parini št. 12

električni stroj za izdelovanje kruha in sladčic

ki je edino sredstvo čistoče in zdravstva. Prodajajo se za velikonoč

pince in „presnitz“ prve vrste in vse vrste slaščic.

Vino in likjerji v steklenicah. Sprejemajo se naročila za pecivo. Postrežba na dom. Priporoča se

Josip Pahor.

Predmeti za planince

Kuhalne priprave iz aluminija, planinske steklenice, noži in vilice, planinske palice, priprave za led, železa, snežni obroči, nahrbtniki.

Vsakovrstne obleke:

Sweater, planinske hlače, gamaše, čepice iz čiste volne, rokavice.

Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krone komad.

Modni predmeti za gospode, urajes, ovratnice, zapestnice in nogovice.

Za člane športnih in planinskih društev POSEBNE CENE.

Sportna trgovina Strudel

ulica S. Antonio 12 (nasproti Kred. poslojpa)

Nova trgovina

CESARE GENTILLI

TRST

ulica Campanile št. 21

nasproti

srbsko-pravoslavni cerkvi.

Prispele so zadnje novosti

oblek za gospe in deklce

in bluz po cenah, kakor jih

še ni bilo v Trstu.

Ob priliki velikonočnih praznikov

prej nego kaj kupite, obiščite

ново trgovino

CESARE GENTILLI

TRST

ulica Campanile št. 21

nasproti

srbski pravoslavni cerkvi

Zaloga izdelanih oblek

Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospe in dečke, suknj, površnikov vseh kakovosti. Specijaliteti v veznji. — Izbira volnenega blaga.

NA OBROKE! Zmerne cene!

Adolf Kostoris

Trst, ulica S. Giovanni št. 16, I. nad.

zraven „Buffet Autom.“ — Telefon 251, Rim. II.

POZOR! Skladišče se nahaja v I. nad.

RADOSLAV PETRIČ

Trst, ulica Geppa št. 12, Telef. 1025.

Priporoča svoja zjamčeno pristna dalmatinska vina in izvršni istrski teran.

Asti in šumeči refošk in vermouth

lastnega in odlikovanega pridelka. Za prodajalce nizke in konkurenčne cene.

POSTREŽBA NA DOM.

Josip Grižon

Trst, ulica Belvedere 2.

Prodajalna čevljev

finih in preprostih za moške, ženske in otroke vseh vrst. — Sprejemajo se naročila po meri in popravki.

CENE ZMERNE.